

Prima instanță: judecătoria Buiucani mun. Chișinău (jud. S. Lazari)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. Iu. Cimpoi, N. Craiu, N. Simciuc)

ÎNCHEIERE

18 mai 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului

Tatiana Vieru

Judecătorii:

Valentina Clevadî

Oleg Sternioală

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de SA „Alet” împotriva deciziei din 19 martie 2015 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depus de Marin Moscaliuc împotriva Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare al Republicii Moldova, intervenienți accesorii Societatea pe Acțiuni „Alet” și Societatea pe Acțiuni „Ex-Prod-Trans” cu privire la contestarea actului administrativ,

c o n s t a t ă :

La 22 iulie 2010, Marin Moscaliuc a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare al RM, intervenient accesoriu SA „Alet” cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, deține calitate de acționar în SA „Alet”, succesoarea întreprinderii de Transport Auto nr. 1 a Direcției generale pentru subcomplexul pomilegumicol „Vatra” a Ministerului Agriculturii și Alimentației al RM.

Menționează că, prin răspunsul SA „Alet”, la interpelarea din 09 iunie 2010 adresată inclusiv și pîrîtului, a fost informat despre trecerea șantierului de construcții din zona de producere sat. Bubuieci - Autobaza pentru 310 automobile cu corpurile neterminat de la balanța Întreprinderii de Transport Auto nr. 1 a Direcției generale pentru subcomplexul pomilegumicol „Vatra” la balanța Autobazei „MoldovaAutoTransCereale”, în baza ordinului nr.313 din 21 noiembrie 1994 eliberat de Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare al RM. Totodată, a mai fost informat că, în baza ordinului menționat supra a fost emis și semnat actul de predare-primire a bunurilor imobile menționate de la Întreprinderea de Transport Auto nr. 1 la Întreprinderea de Transport „MoldovaAutoTransCereale”, fiindu-i eliberat, la solicitarea sa, cîte o copie de pe aceste acte.

Consideră că ordinul menționat mai sus a fost emis contrar legii.

Susține că, conform datelor din Registrul de Stat al persoanelor juridice, SA „Alet” a fost creată în rezultatul reorganizării Întreprinderii de Transport Auto nr. 1 a Direcției generale pentru subcomplexul pomilegumicol „Vatra” a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare.

Afirmă că, în pofida celor menționate, Întreprinderea de Transport Auto nr. 1, fără a lua în calcul încetarea existenței sale ca întreprindere de stat odată cu reorganizarea și transmiterea patrimoniului în capitalul social al SA „Alet”, iar prin emiterea și semnarea actului de transmitere nedatat, a efectuat cu succes transmiterea obiectelor de construcție neterminate de la șantierul de construcție din zona de producere din sat. Bubuieci - Autobaza pentru 310 automobile, adică de la balanța SA „Alet” la balanța Întreprinderii de Transport „MoldovaAutoTransCereale”.

Invocă că, actul de transmitere menționat supra nu a fost datat, dar întrucât în conținutul acestuia se face referire la Hotărîrea Guvernului RM nr. 228 din 12 aprilie 1995 rezultă că data întocmirii acestuia a fost una ulterioară celei de 12 aprilie 1995. În această conjunctură sînt inexplicabile și fără nici un suport juridic atribuțiile lui E. Mereacre de a semna actul dat în funcția sa de director al Întreprinderii de Transport Auto nr. 1, ținînd cont de faptul că în luna martie a anului 1995, aceasta a fost reorganizată în SA „Alet”.

Mai invocă că ștampila aplicată pe semnătura directorului Întreprinderii de Transport Auto nr. 1 nu este a întreprinderii, ci a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare.

Consideră că ordinul pîrîtului nr. 313 din 21 noiembrie 1994 este ilegal, emis cu încălcarea competenței și nu putea fi pus la baza efectuării transmiterii unei părți din patrimoniul privat al SA „Alet” în proprietatea altei întreprinderi, întrucât dictează înstrăinarea bunurilor din patrimoniul unei societăți pe acțiuni, fapt inadmisibil în contextul în care conform Legii privind societățile pe acțiuni nr.847-XII din 03 ianuarie 1992, orice decizie în acest sens trebuie luată de organul superior al societății care este adunarea generală, abilitată în acest sens.

Susține că, urmare a emiterii ordinului enunțat, a fost micșorat capitalul social al societății, astfel, fiind încălcate prevederile art. 33 din Legea privind societățile pe acțiuni, care statuează că orice modificare a capitalului statutar trebuie reflectată în statutul societății și înregistrată de organele societății, precum și în statutul SA „Alet”, care stipulează aceleași prevederi.

Afirmă că, orice altă modalitate de diminuare a patrimoniului unei societăți pe acțiuni este considerată sustragere ilegală de bunuri.

Consideră că, i-a fost lezat dreptul său de proprietate, din motiv că capitalul social al societății a scăzut semnificativ, respectiv potențialul economic al societății a scăzut considerabil odată cu deposedarea ilegală a societății de bunurile proprietate privată, toate acestea conducînd esențial la scăderea profiturilor, pe care societatea putea să le obțină.

Invocă că, la 17 iunie 2010 a expediat în adresa pîrîtului o cerere prealabilă, prin care a solicitat anularea ordinului nr. 313 din 21 noiembrie 1994, însă această cerere a fost lăsată fără examinare.

Solicită reclamantul anularea ordinului pîrîtului nr. 313 din 21 noiembrie 1994 cu privire la transmiterea de la balanța Întreprinderii de Transport Auto nr. 1 din or. Chișinău a construcțiilor.

Prin încheierea din 18 ianuarie 2012 a Curții de Apel Chișinău, pricina a fost strămutată spre examinare la judecătoria Buiucani mun. Chișinău.

Prin hotărîrea din 04 iulie 2014 a judecătoriei Buiucani mun. Chișinău, acțiunea depusă de Marin Moscaliuc a fost respinsă.

Prin decizia din 19 martie 2015 a Curții de Apel Chișinău, apelul depus de Marin Moscaliuc a fost respins și menținută hotărârea instanței de fond.

La data de 28 martie 2016 SA „Alet” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea hotărârilor instanțelor judecătorești cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului s-a invocat că hotărârile instanțelor ierarhic inferioare sunt neîntemeiate și pasibile de a fi casate, deoarece la judecarea pricinii a fost interpretată eronat legea și în consecință s-a soluționat greșit cauza civilă.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 433 lit. b) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin. (1) și alin. (2) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

După cum rezultă din actele pricinii, instanța de apel a expediat decizia din 19 martie 2015 în adresa participanților la proces la data de 25 martie 2015, fapt confirmat prin scrisoarea anexată la dosar (f.d. 166, vol. II).

Tot din materialul probator, rezultă că SA „Alet” nefiind de acord cu decizia instanței de apel, a declarat recurs la data de 28 martie 2016, invocând că, cu decizia recurată a făcut cunoștință la data de 28 ianuarie 2016.

Instanța de recurs reține că SA „Alet” a declarat recurs după expirarea termenului de 2 luni, care în conformitate cu art. 434 alin. (1), (2) CPC, este un termen de decădere și nu poate fi restabilit.

În conformitate cu dispozițiile art. 110 CPC, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Conform art. 113 alin. (1) CPC, dreptul de a efectua actul de procedură încetează o dată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător).

În conformitate cu art. 61 alin. (1) CPC, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Având în vedere că cererea de recurs a fost declarată abia la data de 28 martie 2016, instanța de recurs consideră că recurentul urma să depună diligența necesară pentru a face cunoștință cu decizia instanței de apel și respectiv, în termenul legal de a o contesta.

Prin urmare, nu poate fi reținut ca întemeiat argumentul recurentului, precum că cu decizia contestată a făcut cunoștință abia la data de 28.01.2016, deoarece reprezentantul recurentului, împuternicit prin procură, a fost prezent la ședința de judecată din 19 martie 2015 și a participat în cadrul dezbaterilor judiciare. Ori, recurentului nu i s-a îngrădit dreptul și posibilitatea de a face cunoștință cu decizia integrală a instanței de apel din 19 martie 2015, în interiorul termenului prevăzut de legiuitor.

În astfel de circumstanțe și în condițiile în care recurentul nu a probat faptul imposibilității cunoașterii mai devreme a deciziei motivate a instanței de apel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de recurs din 28 martie 2016 a fost depusă în afara termenului legal.

În această ordine de idei, instanța de recurs constată cu certitudine că SA „Alet” depunând cererea de recurs împotriva deciziei instanței de apel peste termenul legal, a demonstrat o neglijență a drepturilor sale procedurale stipulate în legislația națională.

Totodată, instanța de recurs reține că o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, avînd în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea recursului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac a deciziei judecătorești emise în instanța de apel și ar leza în acest mod principiul raporturilor juridice.

În susținerea opiniei enunțate, Completul invocă și hotărîrea CEDO din 03 aprilie 2008, în cauza *Ponomaryov vs. Ucraina*, unde se notează că deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărîri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși, reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare reprezintă o decizie care ar putea înfrînge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Totodată, făcînd trimitere la jurisprudența CEDO, Completul mai precizează că recurentul urma să întreprindă toate măsurile necesare de a proteja drepturile sale de acces la instanță (cauza *Van Harn vs. Germania*, nr. 7557/06 din 11 septembrie 2007) și de a contesta în termenul legal decizia instanței de apel, fapt care a fost ignorat de către aceasta, prin urmare, generînd, omiterea termenului prescris la depunerea recursului. La actele pricinii nu au fost prezentate probe care ar demonstra imposibilitatea SA „Alet” de a declara recursul în termen.

Din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că recurenta, fără a invoca careva motive întemeiate, a depus cererea de recurs în afara termenului legal, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de SA „Alet” ca inadmisibil.

În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (2), art. 433 lit. b), art. 434, art. 269-270 CPC, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Se recunoaște inadmisibil recursul declarat de SA „Alet” împotriva deciziei din 19 martie 2015 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului

Tatiana Vieru

Judecătorii:

Valentina Clevadi

Oleg Sternioală

